

WHO cảnh báo dịch Ebola “vượt ngoài tầm kiểm soát”, nguy cơ lan rộng khắp Trung và Đông Phi

08:33 26/05/2026

Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) cảnh báo đợt bùng phát Ebola mới tại Cộng hòa Dân chủ Congo đang diễn biến nghiêm trọng và có nguy cơ lan rộng ra nhiều quốc gia châu Phi. Trong bối cảnh số ca nghi nhiễm vượt 900 trường hợp, WHO cho rằng dịch bệnh hiện đã “vượt khỏi khả năng kiểm soát”, đồng thời kêu gọi cộng đồng quốc tế khẩn cấp hỗ trợ ứng phó.

Dịch lan nhanh, bạo lực cản trở chống dịch

Theo hãng tin AFP và AP, ngày 25/5, Tổng giám đốc Tổ chức Y tế Thế giới, ông Tedros Adhanom Ghebreyesus cho biết, cơ quan này đang gấp rút mở rộng các hoạt động ứng phó nhưng tình hình thực tế đang vượt quá khả năng kiểm soát hiện tại.

Ông Tedros đồng thời kêu gọi các quốc gia giáp biên với Cộng hòa Dân chủ Congo (DRC) cần hành động ngay để ngăn chặn nguy cơ lây lan xuyên biên giới.

Trong bài đăng trên mạng xã hội X ngày 24/5, người đứng đầu WHO cho biết, giới chức y tế tại DRC đã phát hiện hơn 900 ca nghi nhiễm Ebola liên quan đến đợt bùng phát lần này, trong đó có hơn 100 ca xác nhận dương tính.

Tâm điểm dịch nằm tại tỉnh Ituri ở Đông Bắc DRC, song virus hiện đã lan sang các tỉnh lân cận cách ổ dịch ban đầu tới 200 km và vượt biên sang Uganda.

Ngày 25/5, Uganda thông báo ghi nhận thêm 2 ca Ebola mới là nhân viên y tế tại thủ đô Kampala, nâng tổng số ca xác nhận trong nước lên 7 trường hợp.

Nhân viên y tế tiến hành khử trùng nhằm tránh lây nhiễm Ebola tại Mongbwalu, tỉnh Ituri, CHDC Congo, ngày 24/5/2026. Ảnh: THX/TTXVN

WHO đánh giá nguy cơ bùng phát trên diện rộng đang gia tăng nhanh chóng do sự di chuyển phức tạp của người dân, trong khi hệ thống y tế ở khu vực Trung và Đông Phi còn nhiều hạn chế.

Theo WHO, tỉnh Ituri – nơi bùng phát dịch vốn là khu vực chịu ảnh hưởng nặng nề bởi xung đột vũ trang và khủng hoảng nhân đạo kéo dài. Hiện khoảng 5 triệu người sinh sống tại khu vực này, trong đó 25% dân số cần hỗ trợ nhân đạo và khoảng 20% phải di dời trong nước.

Tình trạng bạo lực cũng đang gây cản trở nghiêm trọng cho công tác kiểm soát dịch. Tối 24/5, một nhóm người dân đã tấn công vào Bệnh viện Đa khoa Mongbwalu – cơ sở điều trị Ebola ở miền Đông DRC khiến nhân viên y tế phải khẩn cấp sơ tán bệnh nhân khi tiếng súng vang lên quanh khu vực.

Giám đốc bệnh viện, ông Richard Lokudu cho biết, nhóm tấn công yêu cầu bàn giao thi thể của hai người thân nghi tử vong vì Ebola.

Trước đó, người dân tại Mongbwalu cũng đã phóng hỏa một khu điều trị do tổ chức Médecins Sans Frontières dựng lên cho các ca nghi nhiễm Ebola. Trong vụ việc này, 18 người nghi nhiễm đã rời khỏi cơ sở và hiện chưa rõ tung tích.

WHO cùng Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa dịch bệnh (CDC) của châu Phi đã kêu gọi khoản viện trợ khẩn cấp hơn 314 triệu USD nhằm hỗ trợ DRC và Uganda triển khai điều trị, giám sát dịch tễ, khoanh vùng và kiểm soát lây lan.

Việt Nam cập nhật phác đồ điều trị Ebola năm 2026

Trước diễn biến phức tạp của dịch bệnh, Bộ Y tế Việt Nam vừa ban hành Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị bệnh do virus Ebola phiên bản năm 2026 với nhiều nội dung cập nhật mới.

Theo hướng dẫn, Bộ Y tế đã bổ sung thêm 6 chủng virus Ebola mới, trong đó có chủng Bombali ebolavirus được phát hiện năm 2018. Đồng thời, tài liệu nhấn mạnh chủng Zaire hiện là chủng duy nhất có vaccine và thuốc điều trị đặc hiệu.

Hướng dẫn mới cũng cập nhật các kỹ thuật xét nghiệm hiện đại như test nhanh kháng nguyên, RT-PCR và giải trình tự gene; đồng thời lượng hóa tiêu chuẩn chẩn đoán ca nghi ngờ với yêu cầu bắt buộc có sốt từ 38 độ C cùng yếu tố dịch tễ trong vòng 21 ngày.

Về điều trị, Bộ Y tế bổ sung các biện pháp hỗ trợ dinh dưỡng, tâm lý và lưu ý theo dõi đặc biệt với người cao tuổi, trẻ em và người suy giảm miễn dịch. Hai kháng thể đơn dòng INMAZEB và EBANGA cũng được đưa vào phác đồ điều trị cho chủng Zaire.

Ngoài ra, hướng dẫn mới yêu cầu quản lý chặt người tiếp xúc gần, cấm hiến máu, mô, tạng hoặc cho con bú trong vòng 21 ngày sau lần tiếp xúc cuối cùng với ca bệnh nghi ngờ.

Đối với các trường hợp tử vong vì Ebola, quy định bắt buộc hỏa táng tiếp tục được áp dụng nhằm hạn chế tối đa nguy cơ lây lan dịch bệnh trong cộng đồng.

Thiên Trường